

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

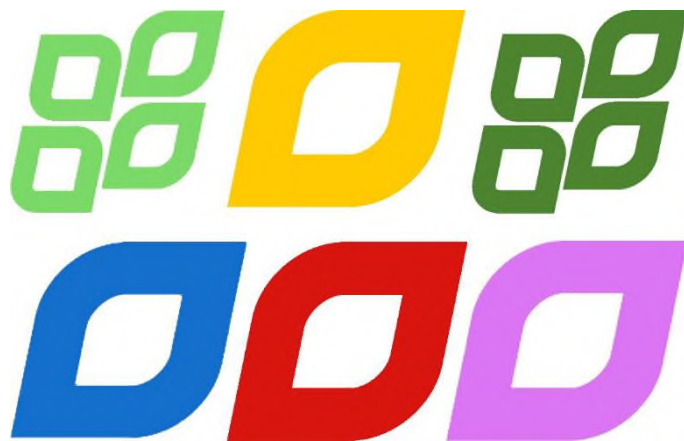
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

**наукової конференції професорсько-викладацького складу
Полтавського державного аграрного університету
за підсумками науково-практичних досліджень в 2023 році**

14-15 травня 2024 року

Полтава

Редакційна колегія:

Олег Горб, проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, доцент;

Петраш О. В., доцент кафедри механічної та електричної інженерії, доцент;

Яснолоб І. О., доцент кафедри підприємництва і права, доцент;

Олександр Безкровний, декан факультету обліку та фінансів, доцент;

Олександра Біловод, декан інженерно-технологічного факультету, доцент;

Дмитро Дячков, директор навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій, професор

Сергій Кулинич, декан факультету ветеринарної медицини, професор

Микола Маренич, директор навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології, професор

Анатолій Шостя, декан факультету технологій тваринництва та продовольства, старший науковий співробітник

Світлана Козина, завідувач інформаційно-консультаційного центру міжнародного методичного забезпечення

Віктор Радочін, начальник редакційно-видавничого відділу

Матеріали наукової конференції професорсько-викладацького складу Полтавського державного аграрного університету за підсумками науково-практичних досліджень в 2023 році (м. Полтава, 14-15 травня 2024 року). – Полтава: РВВ ПДАУ, 2024. – 193 с.

ВПЛИВ ВІДНОСИН ВЛАСНОСТІ НА ПРИБУТКОВІСТЬ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ДИНАМІКА РОЗВИТКУ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

П.М. Макаренко, О.В. Поночовна

Взаємовідносини власності можуть бути найбільш складним аспектом, який впливає на прибутковість і, напевно, є найскладнішим аспектом у факторіальному аналізі прибутковості. Більшість вчених з усією виправданою певністю розглядають відносини власності як ключову категорію економічної теорії, фундаментальне базове поняття, що проявляється у повсякденних економічних відносинах.

При найбільш загальному підході можна виділити два основних типи власності [1].

1. Приватна (особиста, одноосібна) власність – це, коли об'єкт належить окремій особі, яка користується і розпоряджається ним відповідно до своїх потреб і інтересів. Ця форма власності є найпоширенішою в усі віки та серед різних народів.

2. Спільна (колективна або сумісна) форма власності – власність, де об'єкти належать спільно об'єднаним людям. Цей тип власності можна поділити на різні види. Один з них – це неперсоніфікована спільна власність, де не виділяється частка окремих суб'єктів власності. До найбільш поширених видів такої спільної власності відносяться державна і комунальна власність, спільна власність трудових колективів, а також об'єднань людей, таких як профспілки, політичні інституції, церква і т.д.

Під час проведення аграрної реформи та встановлення ринкових відносин в Україні економічні основи господарювання були перетворені у напрямку розвитку приватної власності на землю, засоби виробництва та результати праці. Це спричинило створення нових організаційно-правових форм у аграрній галузі.

Традиційні колективні та державні аграрні підприємства витісняються товариствами з обмеженою відповідальністю, приватними підприємствами, виробничими кооперативами, фермерськими господарствами і підприємствами інших організаційних форм управління. Такі зміни в організаційній та виробничій структурі аграрного сектора є характерними і для Полтавської області (див. табл. 1).

Починаючи з 2011 року, кількість діючих аграрних підприємств зростає з кожним роком. Наприклад, у 2011 році тільки фермерських господарств було 1832, а до 2022 року ця кількість збільшилася до 2504, що складає 136,7% зростання. З точки зору структури аграрних підприємств, фермерські господарства становлять майже 11% від усіх підприємств цієї галузі. Протягом аналізованого періоду саме ця форма господарювання виявила чітку тенденцію до збільшення в кількісному вираженні.

Таблиця 1. Динаміка кількості аграрних підприємств Полтавської обл., од. [на основі: 2, 3]

Показник	Роки					
	2011	2018	2019	2020	2021	2022
Фермерське господарство	1832	2101	2292	2376	2451	2504
Приватне підприємство	6954	6093	5755	5749	5763	5786
Державне підприємство	102	83	71	69	66	65
Підприємство споживчої кооперації	65	50	41	39	40	39
Приватне акціонерне товариство	32	114	148	155	158	153
Товариство з обмеженою відповідальністю	6673	8315	10327	10972	11758	12394
Виробничі кооперативи	61	51	46	45	45	46
Обслуговуючі кооперативи	607	606	651	660	671	682
Усього	16326	17413	19331	20065	20952	21669

Фермерство в основному представляє собою тип господарювання, заснований на сімейних структурах, і є головною основою сільськогосподарського устрою в розвинених країнах світу. Важливою характеристикою цього типу господарювання є поєднання в одній особі (або сім'ї) ролей власника, організатора виробництва та виконавця виробничих процесів, що стимулює найвищий рівень мотивації. Фермерські господарства відрізняються повною економічною, виробничою та фінансовою відповідальністю селянина за результати своєї діяльності. Ця повнота відповідальності відрізняє фермерство від інших видів підприємств, де відповідальність є колективною або обмеженою. Тому фермерські господарства вважаються однією з прибуткових, перспективних та поширених форм господарювання в аграрному секторі. Фермерське господарство відзначається кількома особливостями: в одній особі поєднуються ролі власника, керівника та робітника, що сприяє прямому зв'язку між працівником та засобами виробництва, а також абсолютній самостійності у вирішенні питань виробництва та збуту продукції. Фермер особисто управляє своїм господарством, вкладаючи власні та залучені кошти в бізнес, і має особистий інтерес у результаті своєї праці. Організаційна структура фермерського господарства найкраще використовує специфіку сільського життя, зокрема, локальність місцезнаходження населення та єдність у побутовій, виробничій та культурній сферах життя [1].

Список використаних джерел

1. Мельник Л. Л. Економічні засади прибутковості сільського господарства: монографія. Дніпро: Свідлер А. Л., 2016. 346 с.
2. Статистичний щорічник Полтавської області 2016 р. URL: https://www.pl.ukrstat.gov.ua/main/all_page/publikacii/zved/zbirn/zbirn_obl_2016.zip (дата звернення 19.04.2024 р.)
3. Статистичний щорічник Полтавської області 2021 р. URL: https://www.pl.ukrstat.gov.ua/main/all_page/publikacii/zved/zbirn/zbirn_obl_2021.7z (дата звернення 19.04.2024 р.)

Н.М. Опара ЗАГРОЗА ЗАСТОСУВАННЯ ХІМІЧНОЇ ЗБРОЇ В РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКІЙ ВІЙНІ	29
В.В. Падалка, М. Пятак, В. Чижов ОБҐРУНТУВАННЯ МЕТОДИКИ ДОСЛІДЖЕНЬ ФІЗИКО-МЕХАНІЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ БІОЛОГІЧНИХ ОБ'ЄКТІВ.....	32
Т.Ю. Риждкова МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ SMART-ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕС НАВЧАННЯ ФІЗИКИ.....	37
А.О. Семенов, В.О. Скрипник МОЖЛИВІ НАСЛІДКИ ВПЛИВУ УЛЬТРАФІОЛЕТОВОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ НА ЛЮДИНУ ТА НАСІННЯ СІЛЬГОСПКУЛЬТУР	39
Povilas BRADULSKIS, В.В. Шульгін ПРОБЛЕМИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО БЕТОНУВАННЯ КОНСТРУКЦІЙ ДЛЯ ВІТРОГЕНЕРАТОРА	41
СЕКЦІЯ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
Н.В. Волкова, Х.З. Махмудов, О.С. Михайлова ПРАВОВІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ ГМО	44
В.Л. Вороніна СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ІННОВАЦІЙ.....	46
Т.В. Воронько-Невіднича, Н.В. Баган ІМІДЖ ПІДПРИЄМСТВА ЯК СКЛАДОВА ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТА СТРАТЕГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ..	48
Н.В. Дем'яненко, А.В. Світлична БІЗНЕС-ПЛАН ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ	49
Т.Є. Іщайкін УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	51
І.К. Лядський РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОГО ІНТЕЛЕКТУ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РЕКЛАМА І РЕКЛАМНА ДІЯЛЬНІСТЬ»	53
П.М. Макаренко, О.В. Поночовна ВПЛИВ ВІДНОСИН ВЛАСНОСТІ НА ПРИБУТКОВІСТЬ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ДИНАМІКА РОЗВИТКУ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	55

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ

**наукової конференції професорсько-викладацького складу
Полтавського державного аграрного університету
за підсумками науково-практичних досліджень в 2023 році**

14-15 травня 2024 року

Підп. до друку 27.05.2024. Формат 60x90 1/16.

Ум. друк. арк. 12,1. Обл.-вид. арк. 10,2.

Гарнітура Times New Roman Cyr.

Видавець і виготовлювач: Полтавський державний аграрний університет.

Адреса: 36003, м. Полтава, вул. Сковороди, 1/3.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 7933 від 13.09.2023 р.